

Meie 13.07.2026nr 9.2-2/2979-1

**Vastuskiri Tallinna Linnavalitsusele
seoses riigiplaani ettepanekutega**

Lugupeetud Peeter Raudsepp

Täname riigireformi ja riigiplaani puuduvate seisukohtade ja ettepanekute eest. Vastame nii riigiplaani ja Euroopa Liidu toetuste rahastamisperioodi kui ka muid riigi reformimise tegevusi silmas pidades.

Kohalike omavalitsuste kaasamise ja rolli osas märgime, et riigiplaani 2028–2034 koostamise protsessis on kohaliku omavalitsuse tasandi vaade olnud kaasatud mitme kanali kaudu. Kogu protsessi vältel on kaasatud Eesti Linnade ja Valdade Liit, kes on osalenud nii piirkondlikel kaasamisseminaridel kui ka teistel riigiplaani ettevalmistamise raames toimunud seminaridel. Ministeeriumidest on valdkonna eest vastutava ministeeriumina kaasanud Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, kelle taotluses on fookuses ka omavalitsusi puudutavad reformid ja arendamine, sh näiteks Targa linna lahenduste, innovatsioonipraktikate leviku ja juurutamise kiirendamine regionaalsetes ja piirkondlikes linnades.

Kohalikel omavalitsustel, nende esindusorganisatsioonidel ja piirkondlikel arendusorganisatsioonidel on olnud võimalus osaleda piirkondlikel seminaridel ning anda tagasisidet ministeeriumide esitatud ettepanekutele. Riigiplaani koostamisel on valdkondlikud poliitikakujundajad ministeeriumid, kes on oma ettepanekute ettevalmistamisel kaasanud partnereid ja esindusorganisatsioone vastavalt oma valdkonna senistele praktikatele ja tavadele. Rahandusministeeriumi roll keskse koordineerijana on olnud koondada ministeeriumide ettepanekud, korraldada ühine kaasamisprotsess ning suunata tähelepanu ettepanekute omavahelistele seostele, dubleerimise vältimisele ja meetmete killustatuse vähendamisele.

Ministeeriumide esitatud ettepanekute vormis oli ette nähtud sihtrühmade ja elluviijate kirjeldamine. Seega on kohalike omavalitsuste võimalik roll reformide ja tegevuste elluviimisel olnud üks osa esitatud ettepanekute kirjeldusest. Samas tuleb arvestada, et praeguses etapis on ministeeriumid esitanud 50 ettepanekut, mille kogumaht ületab oluliselt järgmise perioodi kavandatavat rahastusmahtu. Seetõttu on käimas ettepanekute täpsustamine ja prioriseerimine. Alles pärast seda, kui augustis-septembris kujuneb valdkondade, tegevussuundade ja võimalike rahastusmahtude esmane jaotus, saab alustada detailsemat meetmete disaini ning täpsustada ka kohalike omavalitsuste rolli konkreetsete tegevuste elluviimisel.

Mõistame Tallinna linna tõstatatud küsimust, kas riigiplaani koostamisel on olemas terviklik vaade kohalikele omavalitsustele suunatud tegevustele. Praeguses etapis ei ole riigiplaani eesmärk olnud koostada eraldiseisvat kohalike omavalitsuste meetmepaketti. Kohalikke omavalitsusi tuleb käsitleda pigem mitme valdkonna ülese partneri ja elluviimistasandina, kelle roll on oluline näiteks regionaalarengu, avalike teenuste, hariduse, sotsiaalvaldkonna, liikuvuse, kliimaeesmärkide, energiatõhususe ja elukeskkonna arendamisega seotud tegevustes.

Erinevad osapooled on riigiplaani koostamisel rõhutanud vajadust pöörata senisest tugevamat tähelepanu regionaalarengule ning vältida olukorda, kus kohalikke omavalitsusi puudutavad tegevused kujunevad killustunult eri ministeeriumide meetmete vahel. Seetõttu on üks keskseid eesmärke vähendada dubleerimist, otsida ministeeriumide ettepanekute kokkupuutepunkte ning kujundada järgmises etapis meetmed selliselt, et need oleksid rakendajatele, sealhulgas kohalikele omavalitsustele, võimalikult selged ja teostatavad.

Peame oluliseks, et kohalike omavalitsuste sisuline kaasamine jätkuaks ka riigiplaani järgmistes etappides. Pärast esmase jaotusettepaneku arutamist Vabariigi Valitsuses ning temaatiliste läbirääkimiste käivitumist Euroopa Komisjoniga liigub põhirõhk detailsemale meetmete disainile. Selles etapis on valdkonnaministeeriumidel keskne roll kaasata asjaomaseid partnereid, sealhulgas kohalikke omavalitsusi ja nende esindusorganisatsioone, et kavandatavad meetmed oleksid sisuliselt põhjendatud, elluviidavad ning vastaksid nii riiklikele eesmärkidele kui ka piirkondlikele vajadustele.

Lisaks riigiplaanile on kohalike omavalitsuste tasand ka riigireformi visioonides ja tegevuskavades olnud alati olulisel kohal. Tegevuskavades on olnud mitmeid kohaliku omavalitsuse tasandit puudutavaid suundi (nt haldusreform, KOKS revisjon, ettepanekud KOV tulubaasi ja finantsautonoomia suurendamiseks jm).¹

Kuna riigireformi eraldiseisvad tegevuskavad enam lisandväärtust ei andnud ning pigem suurendasid aruandlust, siis 2023. aastast uusi tegevuskavasid me enam ei loo. Lähtume riigivalitsemise suunal senistes analüüsides väljatoodud arenguvajadustest (sh KOV tasandi võimestamine), valitsuse prioriteetidest, koostööpartnerite sisendist ja Riigikogu otsusest Riigireformi ja hea halduse põhialused². Nõustume, et riigi reformimist peab käsitlema valdkonnaüleselt ning koostöö kohalike omavalitsuste tasandiga on oluline terve protsessi vältel. Oleme alati avatud ka koostööle ning teie sisendile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Kulp

Riigihalduse osakonna juhataja

Karin Madisson 59185868

Gerly.Elbrecht@fin.ee

¹ Rahandusministeerium.2023. Riigireformi analüüs. Tagasisivaade. Veebilehel: [Riigireformi analüüs 2023. riigireformi tagasisivaade.pdf](#)

² Riigireformi ja hea halduse põhialused. RT III, 22.02.2019, 2. Veebilehel: [Riigireformi ja hea halduse põhialused-Riigi Teataja](#)